

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๓๕๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การดำเนินการโครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม (DNA) เฉลิมพระเกียรติฯ วุฒิสภา
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ตราด ระนอง อุบลราชธานี สมุทรปราการ และปลัดกรุงเทพมหานคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติเพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทย
ผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย วุฒิสภา และสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ

ด้วยคณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายละแนวทางแก้ไขการไร้สถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศไทย วุฒิสภา ได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการไร้สถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้วุฒิสภาได้จัดทำโครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติเพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้คนไทยที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการตรวจดีเอ็นเอเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันสถานะตามกฎหมายในการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร ซึ่งจะทำให้บุคคลดังกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานต่างๆ อันชอบธรรมตามกฎหมาย ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยสนับสนุนการดำเนินการโครงการดังกล่าวในเรื่องต่อไปนี้

๑. ขอความอนุเคราะห์สนับสนุนสถานที่ บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์เพื่อการสำรวจข้อมูลด้านการทะเบียนและการเก็บหลักฐานในขั้นตอนการตรวจ ดีเอ็นเอ

๒. ขออนุมัติให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการโครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติเพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย วุฒิสภา แต่งตั้ง

๓. ขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการจัดการประชุมและปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการฯ หรือคณะอนุกรรมการฯ ในส่วนภูมิภาค ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วจำนวน ๕ คณะตามจังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ (๑) กรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ (๒) จังหวัดตราด (๓) จังหวัดเชียงราย (๔) จังหวัดระนอง และ (๕) จังหวัดอุบลราชธานี

๔. ขอความอนุเคราะห์ในการเป็นหน่วยรับบริจาคและประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ที่เห็นสมควรและอำนวยความสะดวกในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร ซึ่งรวมถึงงบประมาณในการดำเนินการจัดการประชุมและปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการฯ หรือคณะอนุกรรมการฯ ในส่วนภูมิภาค

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติเพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อคนไทยที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อยที่จะได้รับความช่วยเหลือในการพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อเป็นหลักฐานสำคัญที่จะช่วยให้ได้รับการแจ้งการเกิดเกินกำหนดหรือการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านในสถานะบุคคลสัญชาติไทย จึงขอให้จังหวัดเชียงราย ตราด ระนอง อุบลราชธานี สมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร ให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินการโครงการดังกล่าวตามที่คณะกรรมการวิสามัญฯ ร้องขอตามที่จังหวัดและกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นสมควร

อนึ่ง ผลการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ ถือว่าเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถพิสูจน์ยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิตระหว่างคู่ตรวจโดยเฉพาะการตรวจระหว่างบิดามารดากับบุตร ประกอบกับบุคคลกลุ่มเป้าหมายของการตรวจดีเอ็นเอตามโครงการดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ที่สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเกี่ยวข้องได้คัดเลือกจากผู้ที่ยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดเกินกำหนด และขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านในสถานะผู้ที่มีสัญชาติไทย แต่ผู้ร้องยังขาดหลักฐานสำคัญที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดาและบุตรเท่านั้นก็สามารถดำเนินการให้ตามคำร้อง ดังนั้น เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งผลการตรวจดีเอ็นเอจากสถานพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว หากการวินิจฉัยของแพทย์เชื่อได้ว่ามีความสัมพันธ์กันจริง นายทะเบียนจะต้องเร่งรัดดำเนินการให้กับผู้ร้องโดยเร็ว จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายขวัญชัย วงศ์นิติกร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

รักษาราชการแทน

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐ - ๒๗๔๑ - ๗๓๑๔ - ๖

**โครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติ
เพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๔๘๔ ราย วุฒิสภา**

๑. ชื่อโครงการ

“โครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อรับรองสถานะทางทะเบียน
แก่คนไทยผู้ยากไร้ ๔๘๔ ราย”

๒. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ
ของประชาชน โดยมีสาระสำคัญของเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของ
บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง และประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาโดยย่อมอยู่ในความ
คุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

วุฒิสภา จึงได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับ
ใช้กฎหมายและแนวทางแก้ไขการไร้สถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศไทย โดยจากการพิจารณาศึกษามา
เป็นระยะเวลาหนึ่งคณะกรรมการวิสามัญฯ พบข้อเท็จจริงที่สำคัญประการหนึ่งว่ามีคนไทยจำนวนมากที่ไม่มี
สถานะทางทะเบียน เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการรับรองสถานะทางทะเบียน รวมถึง
ปราศจากเอกสารทางวิชาการ หรือบุคคลที่สามารถมาเป็นพยานเพื่อยืนยันสถานภาพ โดยท้ายที่สุดหน่วย
งานราชการก็มีวิธีการที่ช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้น คือ “การตรวจดีเอ็นเอ (DNA) หรือสารพันธุกรรม” ซึ่ง
เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถยืนยันตัวบุคคล หรือความสัมพันธ์ทางสายโลหิตได้ เนื่องจากผลที่ได้
จากการตรวจดีเอ็นเอนั้นมีความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือสูง มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
ทั้งกระบวนการ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับรองสถานะทางทะเบียนต่อไป อย่างไรก็ตาม จาก
ผลสำรวจกลุ่มบุคคลดังกล่าวปรากฏว่ามีกลุ่มบุคคลเป็นจำนวนมากที่ประสบปัญหาดังกล่าว หรือคนไทยที่ไม่มี
สถานะทางทะเบียนบางส่วนเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการ
พิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายสูง

สำเนาถูกต้อง

๒๐๓๓
(นายเอกพันธ์ เต็งศิริ)
วิทยากร ๔

ดังนั้น เนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ วุฒิสภา โดยความร่วมมือของ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และองค์กรเอกชนภาคีเครือข่าย คือ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก และ มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา จึงได้ร่วมกันดำเนินโครงการ “ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อให้บุคคลที่ผ่านการตรวจคัดกรองแล้วนั้น สามารถเข้าตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) และนำผลการตรวจใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร อันจะเป็นการ “ให้ชีวิตคนไทย” และช่วยให้คนไทยเหล่านั้นสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

๓.๒ เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้คนไทยที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อย ให้สามารถเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร ภายใต้คุณสมบัติตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องบัญญัติ

๓.๓ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวรวมถึงครอบครัวสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานต่างๆ ตามสิทธิพื้นฐานตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๓.๔ เพื่อช่วยสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องสมบูรณ์

๓.๕ เพื่อประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ในการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ในการพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสายโลหิตของบุคคลเพื่อให้ได้รับสถานภาพทางกฎหมาย

๔. กลุ่มเป้าหมาย

คนไทยที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน และจะต้องเป็นบุคคลยากไร้ โดยเป็นบุคคลผู้ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้แต่ไม่เพียงพอ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการอำนวยการฯ กำหนดมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบัญญัติ และต้องเป็นบุคคลผู้ที่ผ่านการตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานทางปกครอง ก่อนเข้าสู่กระบวนการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ต่อไป

๕. ระยะเวลาโครงการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔

สำเนาถูกต้อง

๒๐๓๓
(นายเอกพันธ์ เก่งศรี)
วิทยากร ๔

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ ประสานสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อสำรวจข้อมูลประชาชนที่จำเป็นต้องเข้ารับการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA)

๖.๒ ประชุมร่วมกันกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และองค์กรเอกชนภาคีเครือข่าย คือ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก และ มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา เพื่อจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน

๖.๓ ประสานงานกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และหน่วยตรวจ เพื่อดำเนินการจัดเก็บสารพันธุกรรมแก่ประชาชน แล้วนำมาตรวจพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการ

๖.๔ ส่งผลการตรวจพิสูจน์ให้สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๕ รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่าย โดยทั้งนี้จะไม่มีการอนุญาตให้บุคคลหรือองค์กรมาแสวงหาประโยชน์อื่นใดทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งก่อนและภายหลังจากการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการดังกล่าวนี้ นอกจากเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๗. สถานที่ดำเนินการ

๗.๑ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) คือ

๗.๑.๑ ที่ทำการปกครองในพื้นที่

๗.๑.๒ สถานที่ที่หน่วยตรวจที่เข้าร่วมโครงการกำหนด

๗.๑.๓ สถานที่อื่นๆ ที่คณะกรรมการอำนวยการฯ ประกาศกำหนด

๗.๒ สถานที่ที่ใช้เป็นหน่วยรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามโครงการฯ

๗.๒.๑ ส่วนกลาง

- ณ บริเวณห้องโถง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ รัฐสภา

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๗.๒.๒ ส่วนภูมิภาค

- ที่ทำการปกครองจังหวัด หรือสถานที่อื่นที่จังหวัดกำหนด

๗.๒.๓ สถานที่อื่นๆ ที่คณะกรรมการอำนวยการฯ ประกาศกำหนด

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

วุฒิสภา โดยคณะกรรมการอำนวยการโครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย ร่วมกับ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำเนาถูกต้อง

๒๐๓๓

(นายเอกพันธุ์ เจริญศรี)

วิทยากร ๔

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และองค์กรเอกชนภาคีเครือข่าย คือ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก และ มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา

๙. งบประมาณในการดำเนินงาน

จากเงินงบประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๕ ประมาณสิบล้านบาท ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ประชาชนคนไทยที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยเฉพาะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีรายได้ หรือ มีรายได้น้อย ตามจำนวนที่กำหนด ได้เข้าสู่กระบวนการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมหรือการตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อเป็นการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิต อันจะนำมาซึ่งการนำไปเป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร และมีบัตรประจำตัวประชาชน

๑๐.๒ ภาครัฐสามารถนำมาเป็นข้อมูลเพื่อการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลในทะเบียนราษฎร ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

๑๐.๓ เพื่อช่วยเหลือให้กระบวนการบริหารจัดการด้านสวัสดิการของภาครัฐได้เพียงพอกับความ ต้องการและถูกต้องตามความเป็นจริง

สำเนาถูกต้อง

๒๐๓๓ }
(นายเอกกัมน์ หึงศรี)
วิทยากร ๔

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
“โครงการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม
เฉลิมพระเกียรติ เพื่อรับรองสถานะทางทะเบียนแก่คนไทยผู้ยากไร้ ๙๘๔ ราย”
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาส
เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ค่าดำเนินการตรวจเหมาจ่าย

(๙๘๔ ราย x ๒ คู่ตรวจ x ๕,๐๐๐ บาท)

๙,๘๔๐,๐๐๐ บาท

รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด

๙,๘๔๐,๐๐๐ บาท

(เก้าล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

สำเนาถูกต้อง

๒๐๗๗

(นายเอกพันธ์ เท็งศิริ)

วิทยากร ๔

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๗๗๒

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลาลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ทหารือแนวทางปฏิบัติการแจ้งการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตร ๐๐๑๗.๑/๑๐๗๖๒ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

ตามที่จังหวัดตรังทหารือแนวทางปฏิบัติการแจ้งการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการเกิดหรือการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๑ ดังนี้

๑. กรณีบุคคลตายที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ยังไม่แจ้งการตายและได้นำศพมาบำเพ็ญกุศลในจังหวัดตรัง และนำหนังสือรับรองการตายมาแจ้งการตาย ณ สำนักทะเบียนในพื้นที่โดยไม่มีหนังสือมอบหมายจากทางโรงพยาบาลในฐานะเจ้าบ้านที่มีการตายมาแสดง นายทะเบียนจะรับแจ้งการตายและออกมรณบัตรได้หรือไม่ โดยจังหวัดตรังมีความเห็นว่าการดังกล่าวตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายคือเจ้าบ้าน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน ดังนั้น โรงพยาบาลจะต้องมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งไปแจ้งการตายแทน

๒. กรณีแจ้งการตายเกินกำหนดกรณีตายในบ้านต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่น หากเจ้าบ้านมอบหมายให้บุคคลอื่นไปแจ้งแทน นายทะเบียนจะเปรียบเทียบปรับผู้ได้รับมอบหมายไม่ได้ จะต้องเปรียบเทียบปรับเจ้าบ้าน เนื่องจากการไม่แจ้งการตายภายในกำหนดเป็นความผิดมิโทษทางอาญาถือเป็นความผิดเฉพาะตัวของเจ้าบ้าน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วขอเรียนดังนี้

๑. ผู้มีหน้าที่แจ้งการตาย กรณีคนตายในบ้านตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ กำหนดให้เจ้าบ้านเป็นผู้มีหน้าที่แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาตาย หากเจ้าบ้านไม่มาแจ้งด้วยตนเองก็สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นไปแจ้งแทนได้ โดยเมื่อผู้ที่ได้รับมอบหมายได้แจ้งต่อผู้มีหน้าที่รับแจ้ง ก็ถือว่าผู้มีหน้าที่ได้แจ้งแล้วตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยในการมอบหมายให้แจ้งแทนผู้มอบย่อมมีฐานะเป็นตัวการ และผู้รับมอบย่อมมีฐานะเป็นตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ และตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการทั้งหลายอันตัวแทนได้กระทำให้ในฐานะเป็นตัวแทนตามมาตรา ๔๖๐ ทั้งนี้ ในการมอบหมายให้แจ้งแทนกฎหมายมิได้กำหนดว่าจะต้องทำเป็นหนังสือแต่อย่างใด โดยความเป็นตัวแทนนั้นอาจแต่งตั้งโดยปริยายก็ได้ตามมาตรา ๗๙๗ วรรคสอง ซึ่งพิจารณาได้จากเจตนาของตัวการ โดยเจตนานี้อาจแสดงทางตัวอักษร หรือวาจา หรือโดยพฤติการณ์ ที่เข้าใจได้ตามธรรมดาว่าได้มีการตกลงยินยอมกันโดยปริยาย ดังนั้น กรณีที่มีการตายในสถานพยาบาลหากเจ้าบ้านของสถานพยาบาลได้มอบหนังสือรับรองการตายให้กับญาติของผู้ตายแล้ว ย่อมถือได้ว่าเป็นพฤติการณ์ที่เจ้าบ้านได้มอบหมายให้บุคคลดังกล่าวไปแจ้งการตายต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแล้ว นายทะเบียนจึงสามารถรับแจ้งการตายและออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้งได้ ทั้งนี้ นายทะเบียนผู้รับแจ้งควรจะบันทึกถ้อยคำผู้แจ้งให้ปรากฏข้อเท็จจริงเรื่องความเกี่ยวพันกับผู้ตาย เพื่อแสดงว่าผู้แจ้งมีความสัมพันธ์กับผู้ตายในฐานะใดก่อนพิจารณารับแจ้งการตาย